

Sprawozdanie z job shadowing w Escola Secundaria Campos de Melo w Covilha/Portugalia w dniach 5-9 luty 2018 odbytego w ramach projektu Erasmus + KA101 nr 2017-1-PL01-KA101-037051 LO im.MIKOŁAJA KOPERNIKA w Tarnobrzegu.

Uczestnicy:

1. Beata Dul - nauczycielka j. angielskiego, koordynator projektu
2. Andrzej Lipiec - nauczyciel informatyki

Dlaczego wybraliśmy Campos de Melo na miejsce job shadowing?

Z dwóch powodów z których 1 to kadra i jej doświadczenie a 2 to profil szkoły i wcześniejsze doświadczenia współpracy.

1. Kadra i jej doświadczenie

Wybraliśmy tą szkołę, ze względu na poprzednią pozytywną współpracę w ramach wspólnie realizowanego projektu Comenius „Togetherness” oraz ze względu na zgodność profilu szkoły i doświadczenia jej kadry z potrzebami doskonalenia zawartymi w naszym planie rozwoju szkoły.

Isabel Fael : Dyrektor szkoły, która promowała i promuje doświadczenia związane z programem Job shadowing, inicjuje współpracy międzynarodową ;
Leonor Lobo, Cristina Robeiro: Nauczyciele, którzy zajmowali się organizacją job shadowing ze szkołą z Aten i zajmowali się nauczycielami przybyłymi z tej szkoły. Ci nauczyciele uczestniczyli wcześniej w projektach Comenius, a także innych projektach Erasmus+. Równocześnie odpowiadali za całą logistykę dotychczasowych projektów.

W projekt zaangażowani byli też nauczyciele zajęć artystycznych, informatycznych, bibliotekarze, biolodzy, nauczyciele j. portugalskiego, którzy przygotowywali i dawali wskazówki uczniom biorącym udział w projektach Erasmus+. Uczniowie byli także przygotowywani przez tych nauczycieli w zakresie stosowania programów komputerowych (np. Archicad), przydatnych w realizacji projektów. Następnie, ci nauczyciele nadzorowali współpracę uczniów z przybyłymi nauczycielami z Grecji oraz nauczyciele filozofii i pedagogiki, którzy współpracowali z pozostałymi nauczycielami w całym procesie realizacji projektów Erasmus.

2. Profil szkoły i metody pracy

Szkoła Campos Melo jest szkołą państwową, kształcąca młodzież w wieku 13-19 lat. Szkoła kształci też starszych uczniów, którzy przerwali naukę i chcą w późniejszym terminie podjąć studia, jak i też tych, którzy nie zamierzają studiować, a chcą przygotować się do konkretnego zawodu. Społeczność szkolna obejmuje na chwilę obecną 96 nauczycieli i około 650 uczniów. Szkoła liczy sobie 131 lat i jest najstarszą szkołą w regionie, zachowując i pielęgnując kulturowe i historyczne tradycje.

Misją szkoły jest przygotowanie uczniów na świadomych i aktywnych obywateli Unii Europejskiej, wykorzystując intelektualny potencjał swoich uczniów i nauczycieli, ich kreatywność i oddanie się projektom, które wspólnie opracowują. Szkoła jest bardzo dobrze wyposażona, posiada nowoczesne multimedia umożliwiające korzystanie z nowoczesnych technologii w procesie dydaktycznym i pedagogice. Poza, oczywiście, zwyczajowymi zajęciami, szkoła umożliwia i prowadzi zajęcia w innych formach: e-learning,

akcje charytatywne, spotkania z przedstawicielami nauki, kultury, sztuki i administracji państwowej.

Innym priorytetem szkoły jest pomagać uczniom w znajdowaniu celu w życiu – to znaczy, pomagać tym, którzy tracą zainteresowanie nauką, znaleźć taki kierunek kształcenia, który pomoże im być w przyszłości aktywnymi obywatelami. Szkoła oferuje kilka kierunków zawodowych, poczynając od kierunku kształcącego przyszłe sekretarki, poprzez kierunki związane z dbaniem o zdrowie, kształcące w kierunku ekonomii, projektu i wyposażenia, planowaniu przestrzennym, aż po technologię komputerową. Poza tymi zawodowymi kierunkami są też, oczywiście, przedmioty humanistyczne, matematyczno-przyrodnicze i artystyczne. Nauczyciele szkoły stosują w swojej pracy metody aktywizujące uczniów, projektów, pracy w parach i grupach, z użyciem nowoczesnych technologii i CLIL. Uczniowie szkoły otrzymują wiele wsparcia w różnych dziedzinach. Placówka szkolna jest również zainteresowana rozwijaniem zainteresowań uczniów, którzy poza szkołą nie mają innego źródła pomocy. Nauczyciele szkoły wierzą, że umożliwiając uczniom kontakt z osobami z innych krajów (co w przypadku naszych uczniów często się nie zdarza) pomagają im stawać się otwartymi na innych dzięki właśnie tym osobistym kontaktom. Ten edukacyjny priorytet związany jest z projektami umożliwiającymi im dostęp do innych możliwości, które otwierają ich na inne kultury i mentalności, których to możliwości nie mieliby bez takich projektów.

Szkoła leży w mieście, położonym w górach w środkowej Portugalii, które w przeszłości było centrum przemysłowym, ale obecnie przechodzi przez wiele problemów, z których wynika wielkie bezrobocie. Wielu uczniów pochodzi z okolicy miasta, w którym jest położona szkoła. Okolice te są głównie terenami rolniczymi, a mieszkańcy tych terenów borykają się z wieloma problemami natury ekonomicznej.

W mieście znajduje się też uniwersytet, na który uczęszczają studenci z różnych regionów Portugalii i innych krajów portugalskojęzycznych jak również studenci z programu Erasmus, co w dużym stopniu przyczynia się do rozwoju miasta i regionu. Obecnie szkoła wdraża programy pracy oparte na nauczaniu 2.0 i 3.0 wyposażając uczniów w kompetencje potrzebne na rynku pracy

Przebieg mobilności

Podczas 5 dniowego pobytu w szkole Campos de Melo pozostawaliśmy pod opieką pani Leonor Lobo, która koordynowała nasz pobyt i służyła nam radą i pomocą w rozmaitych kwestiach zarówno organizacyjnych jak i merytorycznych.

W poniedziałek 5 lutego który głównie przeznaczony był na poznanie środowiska szkolnego i miejskiego rozpoczęliśmy job shadowing o godzinie 8.25 od obserwacji poprzedzonej konwersacją z uczniami przedstawiającej cel i źródła finansowania projektu lekcji j. angielskiego klasy 12. Następnie o godz. 10 spotkaliśmy się z dyrekcją szkoły poznając system zarządzania szkołą i obserwując metody ewaluacji nauczycieli. Od godz. 11- do 12.30 mieliśmy okazję zapoznać się z budynkiem szkolnym, poszczególnymi działami, poznać pracujących tam ludzi i organizację pracy. Po przerwie na lunch trwającej 2 godziny wróciliśmy do zajęć szkolnych by zapoznać się z funkcjonowaniem nowoczesnej klasy „Klasopracowni przyszłości”, zapoznać się z muzeum szkolnym i historią szkoły oraz wraz z Leonor Lobo i studentami udaliśmy się na wycieczkę po mieście.

We wtorek 6 lutego rozpoczęliśmy job shadowing o godzinie 9 obserwacją pracy klasy artystycznej, następnie informatyki klasy komputerowej, biologii i przeprowadziliśmy zajęcia konwersacyjne na prośbę nauczycieli pt „*Nieznana Polska*”. Po lunchu wzięliśmy udział w spotkaniu z przedstawicielami władz lokalnych- z naczelnikiem wydziału edukacji

na którym poznaliśmy bieżące sprawy oświatowe w mieście. Następnie obserwowaliśmy i braliśmy aktywny udział w kulinarnych zajęciach pozalekcyjnych, gdzie młodzież uczy się języków obcych, gotowania i poznaje tradycje innych narodów poprzez poznawanie ich kuchni. Na koniec wzięliśmy udział w spotkaniu pt. „*Multicultural tea*” poświęconemu poznaniu innych narodów. W tym wypadku : Polski, Tunezji oraz Kanady.

Środa 7 lutego rozpoczęta o godzinie 8.25 poświęcona była obserwacji lekcji j. angielskiego, lekcji informatyki, zajęć wyrównawczych dla uczniów z deficytami, zajęć bibliotecznych dla uczniów zdolnych, obserwacji metod pracy i sposobów oceniania. Spotkaliśmy się również z dziennikarką lokalnej gazety, która przeprowadziła z nami wywiad na temat mobilności.

Czwartek 8 lutego rozpoczęliśmy o godzinie 9.10 obserwacją lekcji j. angielskiego klasy 9 na której młodzież pracowała metoda projektu z wykorzystaniem technologii, następnie przeprowadziliśmy warsztaty na temat „*Nieznana Polska*” w klasie 11. Obserwowaliśmy również sposoby pracy z dziennikiem elektronicznym i przeprowadziliśmy wywiad z nauczycielami na temat ich warsztatu pracy. Odbyliśmy spotkanie na temat portugalskiego systemu edukacji i obserwowaliśmy pracę klubu wolontariatu. Po przerwie obiadowej poprowadziliśmy wykład na temat praw człowieka, totalitaryzmów takich jak nazizm i komunizm, historii Polski w aspekcie holokaustu i II wojny Światowej. Wykład ten został przygotowany na prośbę dyrekcji szkoły.

Piątek 9 lutego – był ostatnim najkrótszym dniem naszego job shadowing. Po obserwacji lekcji j. portugalskiego, informatyki i j. angielskiego odbyliśmy podsumowujące spotkanie ewaluacyjne z koordynatorem naszego job shadowing, nauczycielami zapraszającymi nas na lekcje i dyrektorem szkoły. Na spotkaniu otrzymaliśmy certyfikaty uczestnictwa.

EWALUACJA

Udział w opisanym job shadowing był dla nas cennym i wartościowym doświadczeniem. Mieliśmy okazję obserwować naszych portugalskich kolegów i koleżanki na ich stanowisku pracy porównując ich metody i warunki pracy z naszymi. Oświata charakteryzuje się ciekawymi rozwiązaniami organizacyjno-dydaktycznymi, takimi jak kształcenie telewizyjne na poziomie szkoły podstawowej oraz edukacja równoległa, czyli możliwość uczenia się w szkole dziennej, wieczorowej lub telewizyjnie, na szczeblu szkolnictwa średniego. Nauka jest obowiązkowa od 6 do 15 roku życia, na proces edukacyjny składają się 3 cykle.

Zaskakujące było dla nas, że Portugalia ma najwyższy w Europie wskaźnik analfabetyzmu – 10,4% mieszkańców w wieku powyżej 15 roku życia nie potrafi czytać ani pisać. Zaskakujące było dla nas też odkrycie, że lekcje w szkole średniej trwają 90 minut bez przerwy. Innym zaskakującym faktem było odkrycie, że szkoła ma dużą frekwencję uczniów a zjawisko wagarowania jest jej zupełnie nieznane. W szkole panuje serdeczna atmosfera, wśród nauczycieli, licznego personelu pomocniczego, uczniów. My również spotkaliśmy się z bardzo serdecznym przyjęciem przez wszystkich pracowników i uczniów szkoły.

Uczniowie mają duże zaufanie do nauczycieli, duży szacunek do administracji. W szkole z powodzeniem funkcjonuje dziennik elektroniczny, system ocen obejmuje 0-20 przy min 10 potrzebnych by zaliczyć dany przedmiot. Ciekawostką było dla nas to, iż nauczyciele wprowadzają do niego oprócz tematów podsumowanie lekcji. Kolejnym zaskoczeniem była obecność 2 nauczycieli na lekcjach informatyki w niektórych klasach.

W szkole funkcjonuje duża ilość różnorodnych klubów, gdzie uczniowie rozwijają swoje zainteresowania. Szkoła zapewnia zajęcia wyrównawcze, nauczycieli wspomagających. Szkoła ma wiele ciekawych rozwiązań jak kawiarenka dla uczniów, dla nauczycieli, karty zakupowe, wyposażenie w multimedia, świetnie zorganizowaną bibliotekę, audytorium, muzeum, klasopracownię przyszłości, salę do spotkań z rodzicami. Uczniowie średnio spędzają w szkole 10 godzin, z rozmów z uczniami wynikało, iż lubią swoją szkołę i lubią w niej przebywać. Nauczyciele szkoły wraz z uczniami są zaangażowani w dużą ilość różnorodnych projektów międzynarodowych i lokalnych.

Co zyskaliśmy na job shadowing zawodowo i osobiście?

- poznaliśmy portugalski system edukacyjny w praktyce;
- poznaliśmy problemy portugalskiej oświaty i nauczycieli;
- poznaliśmy metody i warunki pracy nauczycieli, sposób zarządzania szkołą, system egzaminacyjny, sposoby testowania i oceniania;
- mieliśmy okazję obserwować nauczycieli w miejscu ich pracy na podobnych do naszych stanowiskach, poznać nowych ludzi i rozszerzyć sferę kontaktów osobistych;
- wzbogaciliśmy swoją wiedzę geograficzną, historyczną i kulturową;
- poznaliśmy fragment regionu gór Sierra de Estrella;
- poszerzyliśmy swoje kompetencje językowe;
- znaleźliśmy się w nowych sytuacjach, które stanowiły dla nas wyzwanie;
- zdobyliśmy nowe umiejętności pracy w międzynarodowym zespole w innych niż dotychczasowe aspektach-rozwinęliśmy umiejętności komunikacyjne, obserwacyjne i organizatorskie;
- zyskaliśmy możliwość wymiany doświadczeń;
- propagowaliśmy nasz kraj i jego kulturę;
- udział w jobshadowing znacznie zwiększył naszą motywację do mobilności i współpracy na forum międzynarodowym, propagowania programu Erasmus+ i podejmowania działalności projektowej.

Wszelkie doświadczenia zdobyte podczas szkolenia pobudziły w nas refleksję na temat naszej pracy, nad tym co możemy w niej udoskonalić i jakie podjąć działania, aby mieć lepsze wyniki w nauczaniu.

Nie tylko my skorzystaliśmy z nowych doświadczeń, ale i nasza instytucja goszcząca. Uczniowie i nauczyciele Campos de Melo mieli okazje kontaktu z przedstawicielami innej kultury, używania języka angielskiego w kontaktach z nami, formułowania pytań, kontaktów społecznych, poznania naszego kraju i systemu edukacyjnego w pigułce, ze względu na obecność w niej nauczycieli z innego kraju na praktykach wzrósł prestiż placówki w środowisku lokalnym i zainteresowanie nią mediów.